

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമാഹാത്മ്യം
॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

ആസീദ് ഗിരിവരോ രാജംസ്ത്രികൂട ഇതി വിശ്രുതഃ |
ക്ഷീരോദേനാവൃതഃ ശ്രീമാന്യോജനായുതമുച്ഛൃതഃ || 1 ||

താവതാ വിസ്തൃതഃ പര്യങ്ക ത്രിഭിഃ ശൃംഗൈഃ പയോനിധിം |
ദിശഃ ഖം രോചയന്നാസ്തേ രൗപ്യായസഹിരൺമയൈഃ || 2 ||

അന്യൈശ്ച കകുഭഃ സർവാ രത്നധാതുവിചിത്രിതൈഃ |
നാനാദ്രുമലതാഗുൽമൈർനിർഘോഷൈർനിർത്യാരാംഭസാം || 3 ||

സ ചാവനിജ്യമാനാംഘ്രിഃ സമന്താത് പയ ഊർമിഭിഃ |
കരോതി ശ്യാമലാം ഭൂമിം ഹരിൻമരകതാശ്മഭിഃ || 4 ||

സിദ്ധചാരണഗന്ധർവവിദ്യാധരമഹോരഗൈഃ |
കിന്നരൈരപ്സരോഭിശ്ച ക്രീഡദ്ഭിർജുഷ്ടകന്ദരഃ || 5 ||

യത്ര സംഗീതസന്നാദൈർനദദ്ഗുഹമമർഷയാ |
അഭിഗർജന്തി ഹരയഃ ശ്ലോഘിനഃ പരശങ്കയാ || 6 ||

നാനാരൺയപശുവ്രാതസങ്കുലദ്രോൺയലങ്കൃതഃ |
ചിത്രദ്രുമസുരോദ്യാനകലകംഠവിഹംഗമഃ || 7 ||

സരിത്സരോദിരച്ഛോദൈഃ പുലിനൈർമണിവാലുകൈഃ |
ദേവസ്ത്രീമജ്ജനാമോദസൗരഭാംബുനിലൈർയുതഃ || 8 ||

തസ്യ ദ്രോൺയാം ഭഗവതോ വരുണസ്യ മഹാത്മനഃ |
ഉദ്യാനമൃതുമന്നാമ ആക്രീഡം സുരയോഷിതാം || 9 ||

സർവതോഽലങ്കൃതം ദിവൈർവൃർനിത്യം പുഷ്പഫലദ്രുമൈഃ |
മന്ദാദൈഃ പാരിജാതൈശ്ച പാടലാശോകചമ്പകൈഃ || 10 ||

ചൂതൈഃ പ്രിയാലൈഃ പനസൈരാമ്രരാത്രാതകൈരപി |
ക്രമുകൈർനാലികേരൈശ്ച ഖർജൂരൈർബീജപൂരകൈഃ || 11 ||

മധുകൈഃ സാലതാലൈശ്ച തമാലൈരസനാർജുനൈഃ |
അരിഷ്ടോദുംബരപ്ലക്ഷൈർവടൈഃ കിംശുകചന്ദനൈഃ || 12 ||

പിചുമനൈഃ കോവിദാദൈഃ സരലൈഃ സുരദാരുഭിഃ |
ദ്രാക്ഷക്ഷുരംഭാജംബുദിർബദർയക്ഷാഭയാമലൈഃ || 13 ||

ബിൽവൈഃ കപിതൈർമർജംബീരൈർ -

വൃതോ ഭൽപാതകാദിഭിഃ |

തസ്മിൻസരഃ സുവിപുലം

ലസത്കാഞ്ചനപങ്കജം || 14 ||

കുമുദോത്പലകപ്ലാരശതപത്രശ്രിയോർജിതം |
മത്തഷ്ടപദനിർഘൃഷ്ടം ശകുന്തൈശ്ച കലസ്വനൈഃ || 15 ||

ഹംസകാരണ്യവാകീർണം ചക്രാഹ്വൈഃ സാരസൈരപി |
ജലകുക്കുടകോയഷ്ടിദാത്യുഹകുലകുജിതം || 16 ||

മത്സ്യകുച്ഛപസഞ്ചാരചലത്പദ്മരജഃപയഃ |
കദംബവേതസനലനീപവഞ്ജുലകൈർവൃതം || 17 ||

കുന്ദൈഃ കുരബകാശോക്തൈഃ ശിരീഷൈഃ കുടജേംഗുരൈഃ |
കുബ്ജകൈഃ സ്വർണയുമ്മീഭിർനാഗപുന്നാഗജാതിഭിഃ || 18 ||

മൽലികാശതപത്രൈശ്ച മാധവീജാലകാദിഭിഃ |
ശോഭിതം തീരജൈശ്ചാൻയൈർനിത്യർതുഭിരലം ദ്രുമൈഃ || 19 ||

തത്രൈകദാ തദ്ഗിരികാനനാശ്രയഃ
കരേണുഭിർവാരണയുമപശ്ചരൻ |
സകണ്ടകാൻ കീചകവേണുവേത്രവദ്
വിശാലഗുൽമം പ്രരുജൻവനസ്പതീൻ || 20 ||

യദ്ഗന്ധമാത്രാദ്ധരയോ ഗജേന്ദ്രാ
വ്യാഘ്രാദയോ വ്യാലമൃഗാഃ സഖഡ്ഗാഃ |
മഹോരഗാശ്ചാപി ഭയാദ് ഭവന്തി
സഗൗരവ്യഷ്ണാഃ ശരഭാശ്ചമര്യഃ || 21 ||

വൃകാ വരാഹാ മഹിഷർക്ഷശൽയാ
ഗോപുഷ്പസാലാവൃകമർകടാശ്ച |
അന്യത്ര ക്ഷുദ്രാ ഹരിണാഃ ശശാദയ -
ശ്ചരന്ത്യഭീതാ യദനുഗ്രഹേണ || 22 ||

സ ഘർമതപ്തഃ കരിഭിഃ കരേണുഭി -
ർവൃതോ മദധുത്കലഭൈരനുദ്രുതഃ |
ഗിരിം ഗരിമ്ണാ പരിതഃ പ്രകമ്പയൻ
നിഷേവ്യമാണോഽലികുലൈർമദാശരണൈഃ || 23 ||

സരോഽനിലം പങ്കജരേണുരൂഷിതം
ജിഹ്വൻവിദൂരാൻമദവിഹ്വലേക്ഷണഃ |
വൃതഃ സ്വയുമേന തൃഷാർദിതേന തത്
സരോവരാഭ്യാശമമാഗമദ് ദ്രുതം || 24 ||

വിഗാഹ്യ തസ്മിന്നമൃതാംബു നിർമലം
 ഹേമാരവിന്ദോത്പലരേണുവാസിതം ।
 പപൗ നികാമം നിജപുഷ്പകരോദ്ധൃത -
 മാത്മാനമദ്ഭിഃ സ്നപയൻഗതക്ലമഃ ॥ 25 ॥

സ്വപുഷ്പകരേണോദ്ധൃതശരീകരാംബുഭി -
 ര്നിപായയൻസംസ്നപയൻയഥാ ഗൃഹീ ।
 ഘൃണീ കരേണുഃ കലഭാംശു ദുർമദോ
 നാചഷ്ട കൃച്ഛം കൃപണോജമായയാ ॥ 26 ॥

തം തത്ര കശ്ചിന്നൃപ ദൈവചോദിതോ
 ഗ്രാഹോ ബലീയാംശ്ചരണേ രുഷാഗ്രഹീത് ।
 യദ്യച്ഛയൈവം വ്യസനം ഗതോ ഗജോ
 യമാബലം സോതിബലോ വിചക്രമേ ॥ 27 ॥

തമാ്ജിതൂരം യുഥപതിം കരേണവോ
 വികൃഷ്ടമാണം തരസാ ബലീയസാ ।
 വിചുക്രശൂർഭീനധിയോപരേ ഗജാഃ
 പാർഷ്ണിഗ്രഹാസ്താരയിതും ന ചാശകൻ ॥ 28 ॥

നിയുധ്യതോരേവമിഭേന്ദ്രനക്രയോ -
 ര്വികർഷതോരന്തരതോ ബഹിർമിമഃ ।
 സമാഃ സഹസ്രം വ്യഗമൻ മഹീപതേ
 സപ്രാണയോശ്ചിത്രമമംസതാമരാഃ ॥ 29 ॥

തതോ ഗജേന്ദ്രസ്യ മനോബലൗജസാം
 കാലേന ദീർഘേണ മഹാനഭൂദ് വ്യയഃ ।
 വികൃഷ്ടമാണസ്യ ജലേവസീദതോ
 വിപര്യയോഭൂത് സകലം ജലൗകസഃ ॥ 30 ॥

ഇത്ഥം ഗജേന്ദ്രഃ സ യദാസ്ത്വപ സങ്കടം
 പ്രാണസ്യ ദേഹീ വിവശോ യദൃച്ഛയാ |
 അപാരയന്നാത്മവിമോക്ഷണേ ചിരം
 ദധ്യാവിമാം ബുദ്ധിമമാഭ്യപദ്യത || 31 ||

ന മാമിമേ ജ്ഞാതയ ആതുരം ഗജാഃ
 കുതഃ കരിൺയഃ പ്രഭവന്തി മോചിതും |
 ഗ്രാഹേണ പാശേന വിധാതുരാവൃതോ -
 സ്ത്വഹം ച തം യാമി പരം പരായണം || 32 ||

യഃ കശ്ചനേശോ ബലിനോന്തരകോരഗാ -
 ത്ത്പ്രചണ്ഡവേഗാദഭിധാവതോ ഭൃശം |
 ഭീതം പ്രപന്നം പരിപാതി യദ്ഭയാ -
 ന്മൃത്യുഃ പ്രധാവത്യരണം തമീമഹി || 33 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
 അഷ്ടമസ്കന്ധേ മൻവന്തരാനുവർണനേ ഗജേന്ദ്രോപാഖ്യാനേ
 ദ്വിതീയോദ്യായഃ ||